

Wymagania egzaminacyjne edukacja wczesnoszkolna Klasa I szkoły podstawowej

Edukacja polonistyczno-społeczna

Czytanie

- Rozpoznaje wszystkie litery i głoski alfabetu (w tym dwuznaki: sz, cz, rz, ch, dz, dż, dź oraz znaki: ą, ę, ó, ś, ć, ń, ź, ż, ł).
- Głoskuje wyrazy i liczy głoski (rozpoznaje samogłoski i spółgłoski) oraz litery w wyrazie.
- Rozróżnia głoskę od litery.
- Czyta sylaby, wyrazy oraz proste zdania.
- Czyta krótkie, dostosowane do wieku teksty płynnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiada na pytania dotyczące treści przeczytanego tekstu.
- Wyszukuje w tekście wskazane informacje.
- Rozpoznaje rymy i wyrazy rymujące się.

Pisanie i grafomotoryka

- Píše litery, wyrazy i zdania w liniaturze, zachowując poprawny kształt liter.
- Przepisuje oraz pisze zdania z pamięci, stosując wielką literę na początku zdania i kropkę na końcu.
- Stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik.
- Poprawia błędnie zapisane zdania.

Nauka o języku

- Rozróżnia liczbę pojedynczą i mnogą rzeczowników.
- Rozpoznaje rzeczownik jako nazwę osoby, zwierzęcia lub rzeczy.
- Rozpoznaje czasownik jako nazwę czynności.
- Układa wyrazy i zdania z rozsypanki wyrazowej/literowej.
- Rozróżnia zdanie oznajmujące, pytające i wykrzyknikowe.
- Rozpoznaje słowa o znaczeniu przeciwnym (antonimy) i bliskoznaczne (synonimy).

Wypowiedzi ustne

- Wypowiada się pełnymi zdaniami na zadany temat.
- Opowiada treść przeczytanego lub wysłuchanego tekstu własnymi słowami.
- Recytuje z pamięci wskazane wiersze.
- Rozpoznaje głównych bohaterów omawianych lektur i opowiada przebieg wydarzeń.

- Ocenia postępowanie bohaterów i uzasadnia własne zdanie.
- Odróżnia baśń/legendę od opowiadania realistycznego.

Wiedza społeczna

- Nazywa podstawowe emocje i uczucia oraz opisuje sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami.
- Wskazuje prawa i obowiązki dziecka.
- Rozpoznaje polskie symbole narodowe (flaga, godło, hymn) i wyjaśnia pojęcie patriotyzmu.
- Zna najważniejsze polskie święta państwowe i związane z nimi tradycje.
- Zna zasady bezpiecznego poruszania się po drodze oraz podstawowe znaki drogowe.
- Zna numery alarmowe i wie, kiedy oraz jak z nich korzystać.
- Wyjaśnia podstawowe zasady bezpieczeństwa i kultury korzystania z internetu (netykieta).

Edukacja matematyczno-przyrodnicza

Liczby i działania

- Liczy, zapisuje i odczytuje liczby w zakresie co najmniej 20 (z rozszerzeniem do 30 w niektórych zadaniach).
- Porównuje liczby oraz porządkuje je rosnąco i malejąco.
- Dodaje i odejmuje w zakresie poznanych liczb, w pamięci i z zapisem działania.
- Rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem dodawania i odejmowania.
- Rozumie i stosuje pojęcie liczby parzystej i nieparzystej.
- Zna wstępne pojęcie mnożenia jako dodawania takich samych składników.
- Rozpoznaje aspekt porządkowy liczb (pierwszy, drugi, trzeci... / który z kolei).

Geometria i orientacja przestrzenna

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne: koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt.
- Określa położenie przedmiotów względem innych (na, pod, nad, za, przed, obok, w).
- Rozróżnia stronę lewą i prawą (także własnego ciała).
- Rozpoznaje i tworzy proste rytmy oraz wzory symetryczne.
- Kontynuuje i uzupełnia ciągi liczbowe według podanej reguły.

Pomiary i jednostki

- Mierzy długość przedmiotów za pomocą linijki i posługuje się jednostką centymetra.

- Waży przedmioty i posługuje się pojęciem kilogram oraz gram.
- Posługuje się pojęciem litr i mililitr przy określaniu pojemności.
- Rozpoznaje monety i banknoty oraz wykonuje proste obliczenia pieniężne.
- Odczytuje temperaturę na termometrze.

Czas i kalendarz

- Odczytuje pełne godziny na zegarze, a w miarę postępów – również minuty.
- Wymienia dni tygodnia i miesiące we właściwej kolejności.
- Korzysta z kalendarza, w tym wykonuje proste obliczenia kalendarzowe.
- Rozróżnia pojęcia: wczoraj, dziś, jutro oraz określa upływ czasu (doba, tydzień, miesiąc, rok).
- Nazywa pory roku i wskazuje ich charakterystyczne oznaki.

Przyroda i środowisko

- Wymienia elementy budowy rośliny (część nadziemna i podziemna) oraz warunki potrzebne roślinom do wzrostu.
- Rozpoznaje krajobrazy Polski.
- Odczytuje podstawowe informacje z planu i mapy.
- Opisuje składniki pogody i rozpoznaje podstawowe zjawiska atmosferyczne.
- Nazywa i charakteryzuje pory roku oraz zachodzące w nich zmiany w przyrodzie.
- Opisuje obieg wody w przyrodzie oraz stany skupienia wody.
- Wskazuje podstawowe układy w ciele człowieka (np. oddechowy, krwionośny) oraz zasady dbania o zdrowie.
- Wymienia zasady zdrowego odżywiania (piramida żywienia, talerz zdrowego żywienia).
- Rozpoznaje zwierzęta dziko żyjące, domowe i hodowlane oraz opisuje ich środowisko życia.
- Wyjaśnia zasady segregacji odpadów i podstawy dbania o środowisko naturalne.
- Przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze pod kierunkiem dorosłego i wyciąga z nich wnioski.

Edukacja informatyczna

- Zna i stosuje zasady bezpiecznej oraz higienicznej pracy przy komputerze (postawa ciała, odległość od ekranu, przerwy).
- Sprawnie posługuje się myszką (wskazywanie, klikanie, przeciąganie) oraz klawiaturą.

- Rozpoznaje podstawowe elementy zestawu komputerowego (komputer, klawiatura, myszka, ekran).
- Posługuje się podstawowymi narzędziami programu graficznego (ołówki, pędzel, wypełnianie kolorem, gumka, wstawianie tekstu, kopiuj–wklej).
- Zapisuje pracę we wskazanym folderze pod określoną nazwą oraz porządkuje pliki w folderach.
- Korzysta z wyszukiwarki internetowej w celu znalezienia prostych informacji.
- Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i kultury korzystania z internetu (netykieta, ostrożność wobec nieznanych treści).

Propozycje lektur

Wiersze i poezja

- Jan Brzechwa – *Brzechwa dzieciom* (m.in. *Kaczka Dziwaczka, Na straganie, Skarżypyta*)
- Julian Tuwim – *Wiersze dla dzieci* (m.in. *Lokomotywa, Rzepka, Ptasie radio, Słoń Trąbalski*)
- Danuta Wawilow – *Najpiękniejsze wiersze*

Baśnie i legendy

- Hans Christian Andersen – *Baśnie* (*Brzydkie kaczątko* lub *Calineczka*)
- Barbara Tylicka – *O krakowskich psach i kleparskich kotach. Polskie miasta w baśni i legendzie*

Wśród popularnych opowiadań i nowości w kanonie dla najmłodszych znajdują się m.in.:

- Grzegorz Kasdepke – *Detektyw Pozytywka*
- Waldemar Cichoń – *Cukierku, ty łobuzie!*
- Rafał Witek – *Pierwszaki z kosmosu*